3:26 PM | 1.9KB/s 75

Title

18 February 3:15 PM | 475 characters

SWAMI UNIVERSITY, NANDED RAMANAND TEERTH MARATHWADA POLITICAL SCIENCE Class: B.A. THIRD YEAR (CBCS Pattern)Semester -VI

Paper Title: POLITICAL IDEOLOGY

1)Political Ideology 1.1 Meaning, Nature 1.2 Silent Features 1.3 Functions 1.4 Significance

2)Liberalism -Origin and Development

3)Marxism - Meaning, definition and nature Origin and Development Kinds - Classical and Modern Liberalism Critique of Li

Meaning Features Theories of Marx's Indian Marxist Movement

4) Nationalism -Meaning, Definition Elements and Types Significance and Limitations

प्राचीन काळामध्येही होते. . वर्तमान काळात विचार प्रणालीने जनआंदोलनाची प्रेरणा दिली आहे. फ्रेडरिक एम वॉटकिन्स यांनी 'The Age of Ideology' यामध्ये म्हंटले आहे.

Meaning 1) ॅाबर्ट ढालच्या मते '-राजकारणाच्या आधी, राजकारणाच्या वर, खाली, सभोवती नियंत्रित करणारे, बंधन घालणारे विचार म्हणजे विचारप्रणाली होय."

2) अॅलन बॉल च्या मते - "राजकीय विचार, विभिन्न विषय, समस्या, मूल्य, संरचना इत्यादीची स्पष्ट, सुसंगत व व्यवस्थित मांडणी करणे म्हणजे विचारप्रणाली होय.

3) "डेव्हीड ईस्टनच्या मते"विचारप्रणाली म्हणजे भूतकाळाचा विचार करून वर्तमानकाळातील परिस्थितीचा संदर्भ घेवून, भविष्यकाळाचे चित्र रंगविता येईल या दृष्टीने ध्येय निश्चित करणे होय.

Nature 1)चारांचा समूह 2) विचारप्रणाली विचारांच ना 4) गतिमान स्वरूप 5) धर्मनिरपे 6) संघर्ष व समन्वयाचे स्वरूप

7) सामाजिक परिवर्तन आणि नियंत्र 8) सकारात्मक व नकारात्मक स्वरन ९) सर्वाधिकारवादी स्वरूप 10)मार्गदर्शन

2) संदेश 3) नियंत्र घ) लोक जागृती S) शिक्षण

6) राज्यव्यवस्थेस 7) राजकिय आंदोलन

4:15 PM | 0.0KB/s

उदारमतवाद

उ दारमतवाद एक आंदोलन, जीवनाची एक धारणा आहे. राज्याची निरंकुश सत्ता, धर्मपीठाचे प्राबल्य, जुन्या परंपरागत अंधश्रध्दात्मक चालीरिती, समजूती व रूढी वादाला विरोध करते. व्यक्तिस्वातंत्र्य व व्यक्तिमत्व विकासाला मारक म्हणून ज्या ज्या गोष्टी अस्तित्वात होत्या त्याला विरोध करणारी जी चळवळ निर्माण झाली; त्यातूनच उदारमतवाद निर्माण झालेला आहे. उदारमतवाद व्यक्तीस्वातंत्र्य, व्यक्तींची प्रतिष्ठा व लोकशाही मुल्यावर आधारीत असल्यामुळे त्याला सर्वत्र मान्यता मिळत आहे. सुरूवातीला उदारमतवादाने व्यक्तीला राजकारणाचा केंद्रबिंदू मानून व्यक्तीवादाचा स्वीकार केला परंतु नंतर अनेक सत्तावादाला महत्त्व दिले.

अर्थः १)लास्कीच्या मते :- "उदारमतवादाचा सरळ संबंध स्वातंत्र्याशी आहे यामध्ये काहीही शंकानाही.' "

२) मैक्गावर्नच्या मते :- "उदारमतवाद म्हणजे एका राजकीय सिध्दातांच्या रूपात लोकशाही. व्यक्तीवादं या दोन वेगवेगळ्या तत्त्वाचे मिश्रण आहे.

1) व्यक्तिस्वातंत्र्य 2) बुद्धीवादावर विश्वा प्रकार 3) रूढी परंपरेस विरोध 4) व्यक्ति साध्य 5) समाज व राज्य कृत्रिम 6) नैसर्गीक आणि 7) कायदयाचे शासन 8) धर्मनिरपेक्ष रा १) लोकशाही शासन 10) विश्वशांतता

kind classic and modern liberation

5:02 PM | 1.9KB/s 67

मार्क्सवाद भांडवलशाहीच्या शोषना विरुद्ध जी कान्ती झाली त्याला मार्क्सवादी क्रान्ती म्हणतात या शोषना विरोधात कार्ल मार्क्स पानी दास कॅपीटल कम्युनिस्ट्रमेनी फेस्थे या ग्रंथामणे जे विचार मांडले त्यास मार्क्सवाद असे म या विचारप्रणालीच्या उदयामुळे जगाच्या इतिहासाला कालाटनी मिळाली. यांनी कामगारख्या कृान्तीचे शास्त्रशुद्ध विवेचनकेळले आहे. यातूनच पुढे सन 1917 रशिया च सन 1949 - चीन घुम्बा पयतनाम यासारख्या अनेक देशामध्ये कान्त्या झाल्या दिल ये

दव्दात्मक भौतिकवाद- वाद- प्रतिवाद - संवाद वैशिष्ट्ये :- 1) क्रान्तीकारी प्रक्रिया 2) संख्यात्मक गुणात्मक 3) भौतिक जगाचा विचार ५) परिवर्तनशिलता परिवर्तन९) पदार्थामुळे बुब्दीचा विकास 6) विकास सरळ रेषेत होत नाही.

इतिहासाची भौतिक मिमांसा 1) प्राचीन साम्यवाद 2) गुलामगीरीचे भुग 3 सरनामशाहीचे भुग 4) भांडवलशाहीचे युग 5) समाजवादाचे युग 6) साम्यवादाचे युग

अतिरिक्त मुळ्याचा सिद्धांत -1) उपयोगीता मुल्य 2) विनियम मुल्य 3) अतिरिक्त मुल्य

वर्गसंघर्षाचा सिद्धांत -राज्य विषयक सिद्धांत स्वरूप उदेश, उपयोग, वर्गीय संस्था राज्याचा आषार पारवीशक्ती, हकुमशाही साम्यवादाचे युग-

भारतातील साम्यवादी विचारांचा विकास म. गांधी, पं. नेहरू, मानवेंद्रनाथ रॉम डॉ. आंबेडकर

राष्ट्रवादात राष्ट्रीय गट स्वयं निर्णयाची मागणी करते.राष्ट्रवादात त्यागाची भावना असून खरा राष्ट्रवादी राष्ट्रासाठी वाटेल तो त्याग करावयास सिध्द होतो.राष्ट्रवादात स्वातंत्र्य हा जन्मसिध्द हक्क मानला जातो व त्यासाठी प्रयत्टकेलेजातात.धर्माला जसे लोकजीवनात श्रध्दापूर्वक स्थान आहे. तसेच राष्ट्रवादालाही राष्ट्रीय जीवनात स्थान आहे.राष्ट्रवादात प्रत्येक राष्ट्रीय गट आपल्या स्वतंत्र राजकीय अस्तित्वाची मागणी करतो.

राष्ट्रवादामुळे विशिष्ट भूभागावर राहणारा मानवी समाज हा इतर मानवी समाजापेक्षा श्रेष्ठ समजून स्वतःचे स्वतंत्र अस्तित्व ठेवण्याची अपेक्षा करतो.

राष्ट्रवादाचा प्रमुख हेतू म्हणजे राष्ट्रीय समुदायाला स्वतंत्र राज्याचा दर्जा प्राप्त करून देणे हा आहे.

राष्ट्रवाद राष्ट्रीय ऐक्य, शिस्त, सामर्थ्य, संपन्नता इत्यादीचा पुरस्कार करते.आधुनिक कालखंडात राष्ट्रवादाचा विकास झालेला असला तरी प्राचीन काळामध्येही राष्ट्रवादाची बीजे दिसून येतात. प्राचीन कालखंडामध्ये वांशिक व सांस्कृतिक श्रेष्ठत्वाच्या कल्पना होत्या. डॉ. ना. र. इनामदार यांनी असे मत व्यक्त केले आहे की, ग्रीक विचारवंत प्लेटो आणि ऑरस्टाटल यांनी राष्ट्रवादाचा तात्विक पाया घातला

. प्राचीन मानवी संस्कृतीचा विचार केल्यास असे आढळून येते की, 'ज्यु ग्रीक लोक स्वतंत्र राष्ट्रीय धोरणाचे पुरस्कर्ते होते, ते स्वत:ला इतरापेक्षा श्रेष्ठ समजत होते. ब्लंटश्ली